

الفبای ارتباطات

نویسندگان: دیوید گیل و بریجت آدمز
مترجمان: رامین کریمیان، مهرا ن مهاجر و محمد نبوی
ناشر: مرکز مطالعات و تحقیقات رسانه‌ها، ۲۹۶ صفحه

❖ تدوین: دکتر محمدرضا رسولی
استادیار گروه ارتباطات دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز

واژگان و مفاهیم در هر علمی، بخشی از جوهر اصلی نظریه‌های آن علم را شکل می‌دهند. علم ارتباطات با گستره وسیعی از نظریه‌پردازی که از چندین شاخه علمی دیگر مانند: جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، فلسفه، معناشناسی، زبان‌شناسی و حتی ریاضی بهره می‌گیرد، از این دایره خارج نیست.

کاربرد مفاهیم از این منظر امری نسبی تلقی می‌شود؛ به این مفهوم که هر علم، تأویل و تفسیر خاص خود را از دایره مشترک واژگان دارد. بنابراین مفاهیم و نظریه‌های هر رشته علمی، کلیدی برای فهم هرچه بهتر این مسیر تلقی می‌شود.

کتاب **الفبای ارتباطات** نیز کوشیده است تا به این مهم بپردازد. هدف این کتاب، به‌دست‌دادن تعریفی روشن از اصطلاحات و مفاهیمی است که امروزه در مطالعات ارتباطی و رسانه‌ای کاربردی فراوان دارند. ویژگی این کتاب تأکید بر تفاوت برداشت‌ها در اصطلاحات رایج در علوم ارتباطات و سایر رشته‌های نزدیک به آن است که آن را ممتاز می‌کند. از برجستگی‌های دیگر کتاب می‌توان به اهتمام نویسنده در توصیف و تفسیر مفاهیم و واژگان گردآوری شده با تکیه بر منابع و مراجع معتبر اشاره کرد.

الفبای ارتباطات از نگاهی دیگر در نوع خود کتابی مقدماتی برای مخاطبانی محسوب می‌شود که علاقه‌مندند در شناخت هرچه بیشتر علم ارتباطات قدم بردارند.

از این رو کتاب به مثابه یک مرجع دستی برای مراجعه مکرر دانشجویان این رشته و رشته‌های مرتبط محسوب می‌شود.

طراحی کتاب **الفبای ارتباطات** به گونه‌ای است که در درک زبان پایه علم ارتباطات به مخاطب خود کمک می‌کند تا آن را به‌سادگی و با استفاده از توصیف و تفاسیری که در سایر علوم وجود دارد، فرا گیرد.

«هدف اصلی پدیدآورندگان کتاب دقت‌بخشیدن به کاربرد مفاهیمی است که اصطلاحات مختلف نمایانگر آن است.» (ص ۱۲)

برای این منظور در انتهای هر مدخل راهنمایی برای مراجعه خوانندگان به مفاهیم و مقولات مرتبط با آن اصطلاح، شرح و تعریف شده است.

نویسندگان برای تعمیق‌بخشیدن به موضوعات، منابع تکمیلی را در متن و در کتابنامه آورده‌اند که ارزش تحقیقی آن را بیشتر می‌کند. در پیوست انتهای کتاب مدل‌های ارتباطی به شکل خلاصه و جداگانه مطرح شده‌اند که با توجه به پیچیدگی‌های مبحث مدل‌های ارتباطی کار درک آن را یکسان می‌کند.

کتاب **الفبای ارتباطات** را هم می‌توان به‌عنوان کتاب مرجع استفاده کرد و هم از آن به‌عنوان کتابی برای تعمیق اطلاعات و آگاهی درباره حوزه ارتباطات و رسانه بهره

برد.

مفاهیم کتاب معمولاً به‌عنوان شاخه معنایی و کاربردی استفاده شده است که کل آن در شش مسیر به شرح زیر آورده شده است:

- با گذار از مسیر اول چشم‌انداز کلی از رشته مطالعات ارتباطی به دست داده می‌شود؛

- مسیر دوم نگاه دقیق‌تری به مقولات ارتباطی دارد؛

- در مسیر سوم نظریه‌ها و مدل‌های ارتباطی مطرح شده‌اند؛

- مسیر چهارم به بررسی مفهوم اطلاعات پرداخته است و راه‌هایی را نشان می‌دهد که مغز انسان اطلاعات را به دست می‌آورد و ذخیره و بازیابی و پردازش می‌کند.

- مسیر پنجم برای آشنایی با رمزگان عمده زبانی، رفتار غیر کلامی و نشانه‌های گرافیکی است؛

- و بالاخره مطالعه مسیر ششم یا مسیر پایانی به توصیف شیوه‌های کسب مهارت‌های ارتباطی منتهی می‌شود.

نکته قابل توجه آنکه مترجمان کتاب سعی کرده‌اند ضمن تلاش برای ترجمه روان آن برای آشنایی و ارتباط ذهنی بیشتر با خوانندگان، مثال‌ها و اشارات ناآشنای زبان انگلیسی را با اسامی و مثال‌های فارسی تبدیل کنند تا امکان ارتباط بیشتری با متن ایجاد شود.